

Čas přípravy
60 minut

Čas realizace
2x30 minut

Prostor
klubovna, třída s PC

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
8-10

Věková kategorie
od 7. třídy/13 let

POČÍTAČ

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: komunikativní, k řešení problémů, k učení, sociální a personální.

Konkrétní cíl:

Procvičit práci s počítačem (MS Word, MS PowerPoint), vytvořit plakát, pozvánku na akci. Využití internetu – vyhledávání informací, e-mail, sociální sítě. Bezpečné používání internetu.

Motivace:

Počítač je dnes téměř v každé domácnosti, učíte se s ním pracovat i ve škole. K čemu počítač běžně využíváte? K hraní her, ke komunikaci s kamarády nebo také kvůli škole? Umíte vyhledávat informace na internetu? A co tam nejčastěji hledáte? Je internet bezpečné místo pro děti?

Potřeby:

Počítače s připojením k internetu, tiskárna, papíry, psací potřeby, výhodou je datový projektor. Ideální je mít jeden PC pro tříčlennou skupinu dětí. Pokud toto nemáme k dispozici v klubovně nebo dostatek vlastních notebooků, můžeme požádat o spolupráci školu (mají učebny na výuku informatiky), knihovnu, internetovou kavárnu.

K tomuto metodickému listu je k dispozici pracovní list T4A.

Tuto aktivitu lze dobře kombinovat s metodickým listem C21 – Dejme o sobě vědět aneb Malí redaktori.

Provedení:

V dostatečném předstihu upozorníme děti i vedoucí, kdy se tématu Počítač budeme věnovat a požádáme je, zda-li by mohli na plánovanou schůzku přinést vlastní notebook (napíšeme i informace pro rodiče dětí).

Na úvod zařadíme krátkou debatu, abychom zjistili, kdo z dětí má doma přístup k počítači, co na něm děti obvykle dělají, co se už na počítači učily ve škole v rámci informatiky, jestli mají volný přístup k internetu. Na základě získaných informací přizpůsobíme výběr a náročnost aktivit. Rozdělíme děti do skupin podle počtu počítačů. Je vhodné, aby vždy byl ve skupině majitel zapůjčeného notebooku.

Práce s textem, výroba plakátu

Úvodní aktivita: vedoucí rozvěsí po klubovně předem připravené plakáty k akci. Všechny se týkají stejné akce, ale jsou různě graficky zpracované, obsahují méně či více informací. Každý plakát má své číslo. Úkolem dětí je ve skupinách si plakáty prohlédnout a vybrat, které jsou dobře a které špatně udělané. Při společném hodnocení pak skupiny svůj výběr odůvodní. Společně pak všichni vyberou jeden plakát, který se jim zdá nejlepší. Vedoucí jejich volbu buď schválí, v opačném případě vysvětlí, proč jejich výběr nebyl správný. Na správném plakátu pak vedoucí dětem vysvětlí, jak se plakát tvoří, co musí obsahovat, upozorní na grafické provedení, použití pionýrského loga atd. K této části je vhodné mít k dispozici dataprojektor, ale není to nutné.

Vlastní výroba plakátu: skupiny dostanou od vedoucího kartičky se zadáním akce – název, kdy se koná, kde, program, pro koho je určena. Zadání může obsahovat i zbytečné informace, které na plakát nepatří, aby děti musely přemýšlet, co použít. Úkolem skupin je vyrobit plakát na akci dle zadání. Pokud je to reálné, měl by u každé skupiny být vedoucí či instruktor a pomáhat jim v případě, že nebudou umět s MS Word pracovat – naučí je vkládat obrázky, měnit vzhled písma apod. Plakát pak všechny skupiny uloží do počítače, na flashdisku přenesou do PC připojeného k tiskárně a vytisknou (tato fáze není až tak nutná). Na závěr vytvořené plakáty vedoucí i ostatní děti zhodnotí, vyberou nejlepší, poukážou na chyby. Pokud využíváme kombinaci textu a obrázků, je lepší tvořit plakát v programu MS PowerPoint (nabízí víc možností, text i obrázky lze lépe posunovat apod.). Pokud děti s tímto programem pracovat neumí, je nutné je to nejprve naučit (opět po malých skupinách).

Varianta:

Pokud se nám nepodaří sehnat dostatek počítačů na schůzku, věnujeme se na schůzce jen teorii (vedoucí na jednom počítači postupně všem vysvětlí, jak se plakát v počítači dělá). Výrobu plakátu pak děti dostanou za „domácí úkol“. Na další schůzku ho přinesou na flash-disku nebo předem pošlou vedoucímu e-mailem.

Internet

Internet dnešní děti běžně používají ke komunikaci a vyhledávání informací, ke hraní on-line her. Předem zjistíme, které děti z oddílů nemají běžně přístup k internetu, nikdy s ním nepracovaly. Pokud takové dítě v oddíle máme, je dobré mu pro další aktivity přidělit vedoucího či instruktora, který mu bude pomáhat. Ukážeme dětem, jak a kde lze

na internetu informace vyhledávat – jízdní řády, mapy, firmy, e-shopy. Ukážeme jim stránky Pionýra, naší PS, oddílů apod. Upozorníme na nebezpečí zavírování PC, na stránky nepřístupné dětem do 18 let, na možnost „naletět“ různým podvodníkům – lživá reklama, nedůvěryhodní prodejci apod.

Vyhledávání informací

Rozdělíme děti do skupin k počítači, jako v předešlé aktivitě. Každá skupina dostane na kartičce zadání, co má na internetu najít, např.:

- Najít obrázek/omalovánku 5 určených zvířat (postaviček) v takovém rozlišení, aby se daly tisknout na formát A4.
- Najít tapetu na pozadí (zadat témata, co mají hledat).
- Najít konkrétní informace ze stránek www.pionyr.cz.
- Najít a stáhnout správné logo Pionýra.
- Najít konkrétní informace z oficiálních stránek města, kde oddíl působí.
- Najít dopravní spojení (zadat termín a odkud–kam).
- Najít informace o některém spisovatel, malíři, historické postavě.
- Zjistit termín jarních prázdnin v jiném okrese, než je ten náš.
- Zjistit otevírací dobu nebo telefonní číslo nějakého obchodu, restaurace apod.

Můžeme vyhodnotit nejlepší skupinu, ale je lepší, když tato aktivita bude nesoutěžní. Na závěr provedeme reflexi: Jaké informace se vám hledaly obtížně? Jak jste si poradili s rozlišením hledaných obrázků? Myslíte si, že jsou informace na internetu vždy pravdivé? Proč?

Pokud nemáte k dispozici potřebné množství počítačů, je v tomto případě nejlepší navštívit nějakou internetovou kavárnu v okolí. I když to bude jistě za poplatek, zajistíte, že se k počítači dostanou opravdu všechny děti.

Komunikace prostřednictvím e-mailu

Tuto aktivitu můžeme pojmut jako on-line soutěž jednotlivců. Náročnost samozřejmě přizpůsobíme vyspělosti a věku dětí, jejich přístupu k PC s internetem. Vedoucí si vezme od všech dětí jejich e-mailové adresy. Pokud některé dítě nemá doma nebo u prarodičů internet, může pracovat ve dvojici s kamarádem, který na internet doma běžně může. Vedoucí dětem oznámí termín, kdy bude on-line soutěž zahájena, např. příští sobotu mezi 13:00 a 14:00 hod. V tuto dobu musí být všechny děti připravené u svého počítače. Všem současně pošle vedoucí e-mailem první úkol:

Založ si novou e-mailovou schránku a pošli mi svou novou adresu.

Když to dítě udělá, pošle mu vedoucí do nové schránky další úkol:

Zjisti na internetu odpověď na otázku (doplň konkrétní otázku nebo i více otázek) a odpověď mi pošli na tento e-mail.

Když přijde i tato odpověď, pošle vedoucí dítěti další úkol:

V příloženém souboru (doc, ppt) najdeš diplom. Doplň do něj své jméno a pošli mi ho vyplněný zpět.

Doplněné diplomy vedoucí vytiskne a předá na další schůzce dětem na památku. Současně vyhodnotí nejrychlejší hráče.

Sociální sítě, bezpečný internet

Jako úvodní aktivitu můžeme využít hru Homepage (viz ML C2).

Následuje debata na téma sociální sítě (Facebook) – využíváte je? Jaké osobní informace sdílíte? Koho si přidáváte do přátel? Je Facebook bezpečné místo? Možná budete překvapeni, jak neopatrně a naivně děti (a bohužel nejen děti) při využívání sociálních sítí a internetu obecně jsou, co všechno na sebe prozradí, bez rozmyslu si přidávají do přátel kohokoliv, nepřemýšlí o tom, co jim hrozí. Je dobré je na rizika upozornit. Existují různé programy, které lze pro tuto aktivitu využít (např. Seznam se bezpečně), ale pokud si na to vedoucí sám netroufne, může využít služeb externistů, kteří se tímto tématem zabývají (kontakt seženete u vedení školy nebo v pedagogicko-psychologické poradně). S využitím internetu velmi úzce souvisí i téma šikany a kyberšikany. I na tohle je však nejlepší využít služby odborníka.

Varianta: Pokud zabrousíte hlouběji do tématu nebezpečí sociálních sítí, zjistíte, jak málo informovaní jsou v této oblasti rodiče dětí. Sami mnohdy Facebook a podobné stránky nepoužívají, takže si případné riziko vůbec neuvědomují a nechají dětem na počítači úplně volnou ruku. Není od věci uspořádat nějaký seminář i pro rodiče. Uvidíte, jak vám mnozí budou vděční.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání, Přátelství.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariéry pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky. U dětí s poruchou učení (dysortografie) pomáháme s pravopisem, aby v textu nebyly chyby. U dětí, které zažily šikany prostřednictvím sociálních sítí, hrozí znovuoživení úzkostných prožitků, mohou se stranit této aktivity. Potřebné je hledat společně alternativy, co dělat, kdyby se mi něco podobného stalo (na koho se obrátit).